

Слави Димитров, Татяна Димитрова (Велико Търново, България)

ПОСЕЛИЩНИ ПРОУЧВАНИЯ В ОБЩИНА НЕДЕЛИНО

Summary: Settlement studies have an interdisciplinary character and affect a number of areas of scientific knowledge: history, geography, ethnology, archeology, Bulgarian language and of course, onomastics. The municipality of Nedelino is interesting for its cultural and historical heritage and unique Nedelino two-voice, which is not found elsewhere in Bulgaria. Here you can feel the Rhodopean lifestyle and culture and get to know the spirituality of the Rhodopean people.

Key words: settlement studies, cultural and historical heritage, non-Dinaric voice, onomastics.

Поселищните проучвания имат интердисциплинарен характер и привличат изследователи от различни области: история, география, археология, етнология, фолклор, езикознание и др.

В географско отношение община Неделино заема част от централния южен дял на Средните Родопи и обхваща територия от 102,3 км² с надморска височина от 450 до 1 200 м. Неделино е разположено в долината на Дълго (Узун) дере, наричано още Неделинска река (Дойков 2009: 207).

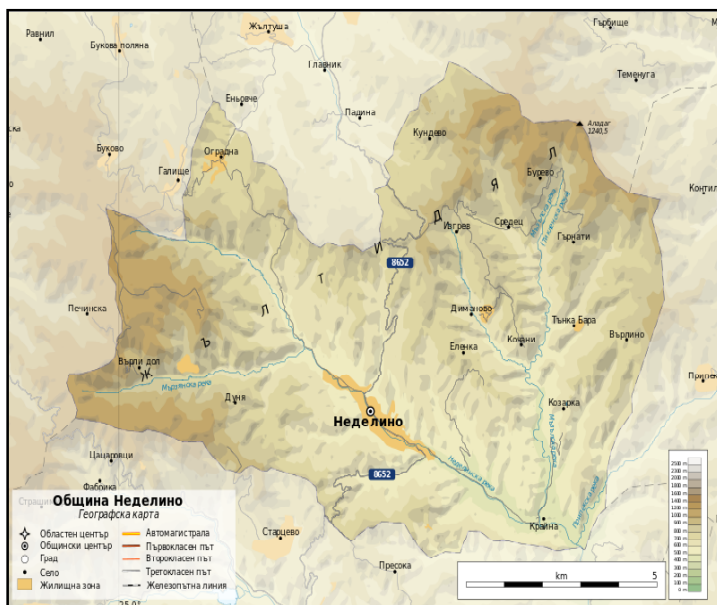
Общината включва общо 16 населени места – гр. Неделино и селата Бурево, Долен и Горен Върли дол, Върлино, Гърнати, Диманово, Дуня, Изгрев, Козарка, Кочани, Кундево, Еленка, Крайна, Оградна, Средец, Тънка бара (фиг. №1). Според някои автори традиционните местни говори са неделински, златоградско-мадански или златоградско-неделински говор (Тончева; Илиев 2016: 9–10).

Град Неделино е обявен за град на 03.09.1974 г. с указ на Държавния съвет на Народна Република България. Градът е административен, индустриален и културен център.

Районът притежава богато разнообразие от природни забележителности, културни и исторически паметници, автентични традиции и обичаи и най-вече гостоприемно население, което с цялата си душа приема всеки гост на общината. Всеки един, който веднъж е посетил този край желае да се върне отново. В това е може би силата и величеството на Родопска планина.

Приказната красота не може да се опише, а трябва да се види. Релефът е планинско-хълмист, а в по-високите части планински, което дава отражение върху цялостното социално-икономическо, селищно и инфраструктурно развитие (Програма 2015: 13).

Фиг. №1
Географско положение на община Неделино

Източник: Общински план за развитие на община Неделино 2014 –2020.

Материално наследство

Според проучванията селището в сегашния си вид се е появило около средата на XVII в. Легендите твърдят, че основателите му са преселници от поречието на р. Струма и всеки от родовете им водел по една мечка, заради което селището първоначално се наричало Мечково. Придошлите се опитали да се заселят в село Старцево, но били прогонени и избрали мястото, на което сега се намира градът – на няколко километра нагоре по течението на река Неделинска.

В този период от време Неделино, Старцево и Златоград са сходни по големина и население, но през XIX в. Старцево губи 2/3 от населението си по време на чумна епидемия, което дава допълнителен тласък на развитието на другите две населени места (Общински план 2013: 48).

Проучванията сочат, че на юг от днешното Неделино, на хълм наречен Карахусева планина, се намират останките на римско рударско селище, с което най-вероятно са свързани дванадесетте моста. Два от най-големите моста се намират в самия център на Неделино и досега са използвани.

Интерес представлява и малкото мостче, което е само на 3 километра, северозападно от града и населението го нарича „Турчин мост“. Мостът е реставриран, за да се запази още дълги години като исторически паметник на града.

В с. Гърнати е открита архитектурна забележителност, криеща огромна история и мистика около себе си. Това са трите старинни воденици, намиращи се в околностите на селото, строени още към края на XV-ти и началото на XVI-ти в.

Една от тях носи името „Панкина воденица“ и е разположена на Буреска река;

Втората се нарича „Хаджикулова воденица“, намираща се по долината на река Мъзълска;

Третата носи наименованието „Ресимова воденица“, намираща се също на Мъзълска река.

В района на общината има следи от праисторическа, тракийска, римска, елинска и старобългарска култура. Съществуват няколко паметника на културата, някои от които с национално значение. Най-

ранните археологически находки в региона са датирани от епохата на неолита.

Забележителности

Свещено място за хората от целия район е връх „Света Неделя”. Той се намира на 7 км от Неделино, по пътя за Златоград, в отсечката между Неделино и Старцево.

Върхът, заедно с параклисите „Св. Равноапостолите Константин и Елена”, „Св. Атанас” и „Св. Неделя”, намиращи се на едноименните върхове около Златоград, формират т. нар. „Кръстата гора”. Върхът е уединен, без седловини и доминира над останалите планински възвишения и върхове с височина 865 м. Билото е обрасло в многовековна дъбова гора, която крие манастирската сграда и другите мощни постройките, опасани от крепостна каменна стена (Общински план 2013: 18).

Гордост на хората от този край е връх **Алада**, най-високата точка в този район – 1241 м. Някога е носил името Константин (Славов 2010: 82). Намира се на 20 км източно от Неделино. В почивните дни и по празници често срещана гледка тук са чеверметата, които хората въртят от съседните села Гърнати и Бурево. Смята се, че тук траките са имали свое светилище, което римляните унищожили с идването си, за да построят и един от главните си военни и търговски пътища от Тракия за Беломорието.

Пътят бил кръстосван ежедневно от търговци и кербани, които отивали да търсят пазари отвъд Родопите. Легендата разказва, че от римско време до края на османското робство горите и пътищата тук гъмжали от разбойници и обирджии. Те причаквали и обирали кербаните, като често и проливали невинна кръв. Знаейки за тази смъртна опасност, много от тях заравяли богатствата си по пътя с надеждата, че ако оцелеят на връщане ще си ги приберат. Митовете разказват, че тук е заровено златно рало.

Белите камъни или както местните го наричат „Бялоно камене“ е друга величествена забележителност, която носи заряд и позитивизъм на присъстващите. До нея се достига чрез 12-километрова екопътека, започваща от връх „Света Неделя” до Белите камъни.

Красива защитена местност е „Годумова дупка” – пещера, която не е пригодена за посещение. Достъпът до нея е сравнително улеснен, тъй като има изградена туристическа екопътека, но самият вход е заприщен от огромен камък и това не позволява тя да бъде достъпна за туристи. Общата дължина на пещерата е 130 м.

Районът на община Неделино е уникален в своето традиционно фолклорно наследство. Характерен за този край е рядко срещаният в страната двуглас при изпълнението на автентични народни песни. Той носи белезите на древен тип музикално мислене по отношение на метроритъм, ладова организираност, стилистически изпълнителски похвати и очевидно принадлежи към най-старинните пластове на българския фолклор.

Двугласното пеене е характерно, неповторимо явление за Родопската фолклорна област. Представлява специфичен „остров” в едногласно песенното море на родопската песен. И в миналото и днес двугласа продължава да изненадва специалистите-изследователи на народния бит и на културно-историческото наследство със своята самобитност, звучене и разнообразие. Той е визитната картичка на Неделино.

Преди няколко години Министерство на културата обяви неделинското двугласно пеене за Живо човешко съкровище на България. В края на 2012 г. МК предлага да бъде вписан в Представителния списък на ЮНЕСКО като общочовешко достояние.

Ежегодно в общината се организира фестивал за двугласното пеене, който започва първата седмица на месец септември и продължава три дни. От 2000-та година общината е организатор и домакин на Национален фолклорен фестивал за двугласно пеене. През 2013 г. той прерасна в Балкански, неговата организация се осъществява по европейски проект (Общински план 2013: 27).

Археологически обекти

Проведените археологически проучвания в региона и намерените находки, свидетелстват за наличие на живот на територията на съвременния гр. Неделино и околностите му от епохата на неолита до днес. Най-старите находки са предмети и некрополи от епохата

на неолита (VI–V хил. пр. Хр.), могилни некрополи от IV–V в. сл. Хр., гробници на българи християни от XII–XIV в. и др.

I. Култови места

1. Светилище на вр. Божица (1241 м н.в.) в м. Костадин, СИ 1000 м от с. Бурево. Датировка – късен бронз (XIII в. пр. Хр.) до края на XIV и сл. Хр.

2. Светилище на вр. Свети Илия (1002 м н.в.), Северно на 2700 м от Горно Неделино. Датировка – ранно желязо (XI в. пр.Хр.) до края на XIV в. сл. Хр.

3. Светилище на вр. Света Неделя (868.8 м. н.в), Южно на 2000 м от Неделино. Датировка – през VI в. сл. Хр. построен християнски храм, крепостна стена, стопански помещения и др., функционирали до края на XIV в.

II. Други култови места

1. Курбанище 3, 500 м от с. Средец. Датировка – Средновековие (X–XIV в. сл.Хр.). Начало на функционирането на култовото място не е установено.

2. III. Тракийски могили

1. с. Дуня, 3, 3500 м от Неделино. Датировка – най-вероятно - ранно желязо (XI–X в. пр. Хр.).

IV. Селища

1. Махала Шадийца. Датировка – късна Античност (IV в. сл. Хр.);

2. Местността Селище, Западно на 3700 м от с. Върли дол. Датировка – Средновековие;

3. Местността Марина (Св. Марина), Северно на 1800 м от Неделино. Датировка – Средновековие;

4. Местността Селището, непосредствено СЗ от с. Средец. Датирано по фрагментирана керамика към същинското и късното Средновековие (X–XV в.).

V. Некрополи

1. Сухата чешма, ЮЗ, 1800 от Неделино;

2. Местността Марина, С, 1800 м от Неделино;

3. Районът на пощата в центъра на Неделино, лесният бряг на реката;

4. Районът на читалището в центъра на Неделино, левият бряг на реката;

5. Местността Черковото (района на бившия Механичен цех);
6. Местността Каурското гробе, 3, 300 м от с. Изгрев;
7. Местността Каурското гробе – непосредствено югоизточно от с. Средец.

8. Некрополите в района на с. Диманово. Известни са четири некропола (цистови погребения), разположени в четирите посоки на света, непосредствено до Диманово;

9. Местността Попова чука, непосредствено югоизточно от с. Гърнати;

10. Местността Сивово, южно от с. Гърнати;

11. Местността Барцево 500 м североизточно от с. Тънка бара;

12. Местността Оскруша, източно на 800 м от с. Тънка бара;

13. Местността Гробчени, североизточно от с. Върлино.

VI. Стари рудници

1. Местността Купоското – непосредствено южно от махала Шадийца. Открити стари галерии, сега входовете им са затрупани;

2. Местността Маданище, ЮИ 1000 м от Шадийца. Ясно се виждат следи от затрупан (самосрутил се!) вход на стара рудничарска галерия;

3. Местността Белите камъни, Ю 1000 м от с. Дуня. Сведения за руднични галерии от “римско време”;

4. Местността Сухата чешма ЮИ 4500 м. от с. Дуня. Устни сведения за наличие на „римски галерии“.

VII. Крепости

1. Местността Градище 3 300 м от Неделино. Следи от ранно византийска крепост (VI в. сл.Хр.), датировката не е сигурна;

2. Местността Чуката (1063 м. н. в.) С, 700 от с. Средец. Вероятна тракийска крепост, използвана и през ранното Средновековие.

VIII. Параклиси

1. Вр. Св. Илия (1002 м. н. в.). Разрушен, но ясно личащи стени и част от апсида на малка християнска постройка – параклис;

2. Върх Св. Неделя (868,8 м. н. в.). Върху разрушените основи на средновековния параклис през 30-те години на миналия век е построен нов. Съдейки по находките от сондажното проучване, направен от Н. Дамянов – параклисиът е от VI в. сл. Хр.;

3. Местността Каурско гробе 3 300 м от с. Изгрев. Вероятно се касае за малка пригробнищна църква (параклис). Датировка – същинско и късно Средновековие (Програма 2015: 24–26).

Теренни изследвания

Село **Узун дере** (Дълго дере), днес град Неделино се дели на три големи махали: Горна – ЮЗ (Аляте, Бареката, Барев дол, Вълчатете, Дюзет, Карабашова барчина, Милекови колиби и Халоска барчина), Средната махала – Ю, ЮЗ (Гърковце, Трапникате, Шумарате), Долната махала (Бурчикате, Зикую бърце, Кондарев дол, Куркудате, Кюпревци, Йемовци) (Семерджиев 2006: 10).

с. Бурево – Разположено е в недрата на най-високия връх в Жълти дял на Родопска планина – Алада (1241 м.). Тук е роден поетът, журналистът и депутатът Свилен Капсъзов (1941 – 1992 г.). *Родови имена*: Гажовци, Капсъзови, Башайкови, Калеканци, Камбурци, Терзиеви, Буреви, Василеви, Трифонови, Башеви. Топонимията е сродна с околните села: Селище, Пожара, Друмън, Владово, Вълково, Османово, Равнища, Къва гора, Балиев врисъ. Край селото има стар път (Друмън), който отвежда към Беломорието (Любомиров 2007: 16).

с. Върли дол – Две малки селца на разстояние едно от друго около два километра – Горен и Долен Мързян по левия бряг на Мързянска река, най-левия горен приток на Неделинска река. *Родови имена*: Ханджиеви, Качарови, Кехайовци, Дерелиеви, Милезимовци, Чаушеви. Върхове – Шадийца (рудник), Ушите, Толуджа (Семерджиев 2006: 91).

с. Върлино (Ельниджа) – самостоятелно село от 26.03.1969 г. Дели се на две: Ельниджа и Фингаровци. *По-големи родове*: Идризовци, Кордовци, Кехайовци, Назъмовци, Синаповици (Семерджиев 2006: 85).

Гърнати – Счита се, че Гърнати е най-старото село в района. Състои се от няколко съставни махалички – Мазълце, Мерамате и Чаушеви колиби. Разположено е на границата с Кърджалийско по източния склон на вр. Алада. Показателно е, че тук всички по-възрастни хора назовават върха не с популярното му име – Аладък, а Костадин. Това е пряко доказателство, че името Костадин е по-

старо, а Аладък е дадено много по-късно – от епохата на османското владичество (Любомиров 2007: 17). Отделните къщи на селото са пръснати като броеница на пет групи: Аптовци, Караасанци, Рахматя, Мазълцех, Чаушеви колиби. *Родовете са*: Белеви, Гърнатски, Сивови, Колеви Стойкови, Караджови, Стоянови, Вазови. *Найменования*: Попова чука, Гувнище (от гумно – харман), Къшлак, Юртище, Селище, Друм, Костово, Стояново, Бялево, Потък, Куртево, Пожарън, Курбанище, Кирково, Киречница, Стратево, Енево, Ляска, Круше, Дъбън, Станково, Калайджииско, Потока и др. (Семерджиев 2006: 84).

с. Диманово – разположено в подножието на вр. Еленка по двата бряга на Диманска ряка. Реката разделя селото на две части – Махалата и Колибите.

Топоними за географски форми – бърчина, бара, вада (брало), врис, голина, гребен, дол, дупка, живак, извор, каменъ, кутел, лъка, нива (търла), падина, пазлак, поляна – равно, потък, превал, присойка, пръс, равнина, равнище, раздол, ряка, скала, усип, тикла, средок, стъмнина (върлак), усойка, чука, чукар и др.

Имена на местности, според особеностите на релефа: Чукана, Арабова чука, Среднана бърчина, Средол, Средок, Лъкана, Лъчицана, Амурева лъка, Крайгора, Длеген потък, Тенкана присойна, Гулямоно равно, Мучконо равно, Длегине брала, Падинана, Асойка, Гулямен върлак, Равнушкине, Червенана пърс, Синана пърс, Бърчина, Азмакън, Бърцено, Бара, Бекен, Гулямана търла, Рамовоно, Упарен, Забърце, Марнана чука.

Имена на местности, според преобладаващата растителност: Бучено, Дъбища, Габер, Чурияшкана, Крушкана, Папретивоно, Ливачини, Трине кисълци, Крайгора, Арпищено, Карагъчен (от бряст), Асикана, Дренън, Пшенчено място, Иремасконо гърме (Иремаски е род в Средец).

Имена на местности, спрямо предназначението им: Киречаницана, Староно гробе, Новоно гробе, Грибън, Старана гумна, Чешмена, Бара, Ливадана, Арманчено, Калибине, Курбанен, Махалъна, Нивищено, Старен Къшлак, Майкана, Селищено.

Имена на местности, според собственика им: Червенковоно, Вълканово, Бялевце, Бялескана колиба, Попово, Еленка, Звяравоно, Читаковица, Бялчево.

Когато дават имена на животните си, димановци никога не са ползвали турски имена: Вакла, Вакълче, Белица, Беличка, Рогатка – за овце; Бялчо, Тъпчо, Минка – за волове и крави; Шина, Кота, Арап, Пена, Петко, Сура, Митца – за мулета.

Вентонимия: Лодус (Бял ветер) – топъл южен вятър, Пайряз (Най-страшен е северния вятър), Конжур (Източен вятър, духа от местността Конжурово, вещае суша), Пърчигора (тих пролетен вятър, плодотосен, пърчи (опрашва, опложда гората).

Хидронимия – Глибока падина, Амаска падина, Ливачинска падина, Раздолска падина, Ряка (горна и долна), Майкана, Бара, Раздолски врисъ, Курескен врисъ, Врисень, Баругана, Чешмена (Любомиров 2007: 47–51).

с. Еленка – Самостоятелно село от 02.03.1976 г. Дотогава е било към Кочини с името Коченски колиби. Преименувано е на Еленка по името на вр. Еленка. Обхваща няколко махалички – Келешови колиби, Стамово, Янево, Чукине, които са пръснати из околността. *Родове*: Хаджиеви, Атанасови, Чавдарови, Стоянови, Станчеви (Любомиров 2007: 19).

с. Изгрев – намира се в подножието на вр. Ушите в началото на дълбок дол който се спуска към Диманска ряка, Раевце, Козарка, Крайна. До 1937 г. се нарича Бозирог, Бозаек, Бозюдере или Бозавек. От 26.03.1968 г. е признато за самостоятелно населено място. Дотогава се е водело към с. Средец (Любомиров 2007: 14).

Местности: Пожарище, Чуменище, Матацково, Къшлакън, Куртеско, Ливаде, Календерево, Ушите, Маданско, Пелеванска ливада, Мурви, Папретиво, Кыоприно, Кавурско гробе, Петък. *Родове*: Кармъджиеви, Младенови, Дамянови, Петрови, Стоянови, Павлови, Ибишеви, Кисъови, Петкови, Андрееви, Найденови, Средногорски, Попови, Николови, Зидарови, Минчеви, Берберови, Бойкови, Яневи, Бозови, Росеви, Ръжеви.

с. Козарка – от 1969 г. Старо име до 1934 г. Къоровци. Тук е роден Андрей Кехайов (Семерджиев 2006: 90).

с. Кочини – Дели се на две махали Увес и Читаковица. Името на селото вероятно произлиза от кочини – съоръжение за добитък. Запазени са руините на някогашна воденица (Ажикуловата воденица), където хората от цялата околия са идвали да мелят жито. *Родове*: Младенови, Русанови, Михайлови, Димитрови, Пенчеви, Чавдарови, Сурави, Кехайови, Добреви, Планински, Дамянови, Балеви, Белеви, Раеви, Дуповци. *Местности*: Селище, Попово, Юрген, Пожарън, Увес, Читаково, Рамово, Бялоно пиле и др. (Любомиров 2007: 18–19).

с. Крайна – на 5 км източно от Неделино. Пръснатото село, махалите са с имена Беширови колиби, Догански колиби, Еминеве колиби, Карахметови колиби, Кесъови колиби, Кичукови колиби, Кушеви колиби, Сиракови колиби, Терзиеви колиби, Шишманови колиби, Юлджеви колиби и др (Семерджиев 2006: 100).

с. Кундево – две махали – Унупърска махала се наричат помежду си, третата е Милевски колиби, най-северната точка на общината. Първи овчар Кундю. От тук е Величко Алексиев Чолаков (Семерджиев 2006: 96–97).

с. Оградна – Разположено е в широка красива котловина между върховете Св. Илия, Поповица и височината Шадийца на 7 км СЗ от Неделино. Три махали Горна махала, Афузовци и Падинци. Сарък (село Жълтуша) – първо име Узендерски сарък. Друго име – Халаловци. *Родове*: Афузовци, Горновци (Годумовци), Карабовци, Ораковите, Пашовци, Ръжевци, Синаповци (Семерджиев 2006: 80).

с. Раевци – Разположено е в най-ниската част на региона, където се събират Диманска река и Селска (Средецка) ряка. *Родови имена*: Михайлови, Величкови и Планински. *Имена на местности*: Димово, Попово, Бялево, Пожарище, Студен врисъ, Крив вир, Бялоно пиле, Кукавичин каменъ, равнище, Бърце, Юртенъ, Къшлацище. Старите хора пазят спомен, че някога в местността Черквище са ходели на църква. Имало и стари основи на църква или параклис (Любомиров 2007: 19).

с. Средец – Най-голямото село в Неделинска община. По-рано се е наричало Тикла, Голяма Тикла, Кепеник, Джамийска. Най-старо име Кепенек (кепенк-капак). Изхожда се от географското положение

на селото, разположено в дълбок дол, оградено с високи върхове. В съседство има местности Курбанище и Черквище. До 1956 г. се води като село Тикла, заедно със съседните махали Бурево и Гърнати. В говорната практика местното население и населението от околните села го именуват Село. От старо време има гробище в местността Каурско гробе (Любомиров 2007: 15).

с. Тънка бара – Самостоятелно от 30.09.1983 г. До 1934 г. – Индже дере. *Родови имена*: Велеви, Еневи, Георгиеви, Петрови, Хаджииванови, Пееви, Портинови, Демирови, Топалови, Чаушеви. Местности: Селище, Курбанище, Пожарън, Велево, Драгнево, Дъбън, Средок, Синен камен, Голинка, Чуките, Панчере и др. В местността Оскруша има старо християнско гробище. Гробовете има и в местността Брацево (Семерджиев 2006: 99).

Към днешна дата ръководството на община Неделино активно се ангажира с реализирането на проекти с цел съхраняване на културно-историческото наследство, подобряване на инфраструктурата и създаването на нови възможности за развитие на туризма. Насърчават се теренните проучвания и се популяризира автентичното неделинско двугласно пеене.

БИБЛИОГРАФИЯ

Дойков - Димитров - Симеонов 2009: В. Г. Дойков, С. П. Димитров, Д. Т. Симеонов. *Градовете на България*. Изд. „Ковачев“, Силистра, 2009. [Doykov - Dimitrov - Simeonov 2009: V. G. Doykov, S. P. Dimitrov, D. T. Simeonov. *Gradovete na Bulgaria*. Izd. „Kovachev“, Silistra, 2009]

Любомиров 2007: Светлозар Любомиров, *Диманово разбудената памет*. Отзвук през, Смолян, 2007.

[Lyubomirov 2007: Svetlozar Lyubomirov, *Dimanovo razbudenata pamet*. Otzvuk prez, Smolyan, 2007]

Общински план за развитие на община Неделино 2014 – 2020. 2013.

[Obshtinski plan za razvitie na obshtina Nedelino 2014 – 2020. 2013.]

Програмата за развитие на туризма в община Неделино за периода 2016 – 2020. 2015.

[Programata za razvitie na turizma v obshtina Nedelino za perioda 2016 – 2020. 2015.]

Семерджиев 2006: Йордан Семерджиев, *Из историята на град Неделино*. Автопринт ООД. Пловдив, 2006.

[Semerdzhiev 2006: Yordan Semerdzhiev, *Iz istoriyata na grad Nedelino*. Avtoprint OOD. Plovdiv, 2006.]

Славов 2010: Асен Славов, *Село Припек – минало и настояще*. ТАН-ГРА ТанНакРа, София, 2010.

[Slavov 2010: Asen Slavov, *Selo Pripek – minalo i nastoyashte*. TANGRA TanNakRa, Sofia, 2010.]

Тончева - Илиев 2016: Хр. Тончева, Ив. Илиев. *Говорът на село Припек, Джебелско*. УИ „Паисий Хилендарски“, Пловдив, 2016.

[Toncheva - Iliev 2016: Hr. Toncheva, Iv. Iliev. *Govorat na selo Pripek, Dzhebelsko*. UI „Paisiy Hilendarski“, Plovdiv, 2016.]

ЗА АВТОРИТЕ:

Проф. д-р Слави Димитров е роден в град Омуртаг, Търговищка област. Завършва специалност История и география във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“. От 1999 г. е асистент по икономическа и социална география в катедра „География“ на ИФ на ВТУ. От 2011 г. е доцент по икономическа и социална география. От 2016 г. е преподавател в катедра „Туризм“ на СФ на ВТУ. От 2019 г. е професор по туризм (туристическо странознание) и е зам. декан по научно-изследователската дейност и международното сътрудничество в Стопански факултет.

e-mail: s.dimitrov@ts.uni-vt.bg

ул. „Теодосий Търновски“, №25, вх. В, ет. 2, ап. 3,
5003 гр. Велико Търново

Д-р Татяна Димитрова е родена в гр. Златоград, област Смолян. Завършва специалност Български език и история във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“. От 2012 г. е доктор по Съвременна обща история (Съвременна обща история) с тема на дисертация „Испанската колониална политика между двете световни войни 1918 – 1939 г.“. Има 25 научни публикации в България и чужбина.

e-mail: tatiana_mitkova@abv.bg

ул. „Теодосий Търновски“, №25, вх. В, ет. 2, ап. 3,
5003 гр. Велико Търново